
Arkivsak-dok. 20/04145-59
Saksbehandler Reidun Skjørestad

Saksgang	Møtedato	Saksnr.
Formannskapet	16.03.2023	22/23
Kommunestyret	27.03.2023	11/23

Saksframlegg

2. gangsbehandling av detaljregulering for Fv. 450, Hunnedalsvegen, skredsikring langs Nedre Bergsvatnet, planid 202003

Forslag til vedtak:

Kommunen vedtar detaljregulering for Fv. 450, Hunnedalsvegen, skredsikring langs Nedre Bergsvatnet, planid 202003, jf. to kart sist dat. 20.02.2023, bestemmelser dat. 03.03.2023 og øvrig dokumentasjon til detaljplanen.

Vedtaket fattes i samsvar med plan- og bygningslovens § 12-12.

Bakgrunn for saken:

Rogaland fylkeskommune v/samferdselsavdelingen, seksjon planlegging og utbygging Rural, (heretter Fylkeskommunen) har sendt inn forslag til detaljregulering for fv. 450 Hunnedalsvegen, skredsikring langs Nedre Bergsvatnet.

Formannskapet fastsatte planprogrammet til konsekvensutredningen i sak 33/21 i møte den 06.05.21: [Politiske møter og sakspapirer - Møter - Formannskapet \(06.05.2021\) \(360online.com\)](#)

Reguleringsplanen ble framlagt til 1. gangsbehandling i sak 22/22 i møte den 28.04.2022: [Politiske møter og sakspapirer - Møter - Formannskapet \(28.04.2022\) \(360online.com\)](#)

Reguleringsplanen framlegges til 2. gangsbehandling/sluttbehandling.

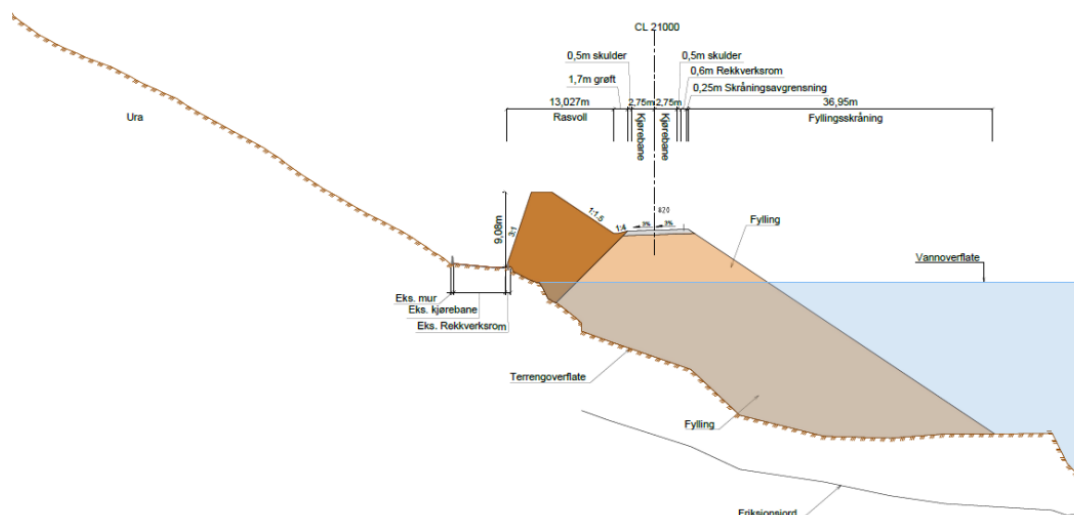
Saksopplysninger

Rogaland fylkeskommune har fremmet forslaget til detaljregulering til behandling.

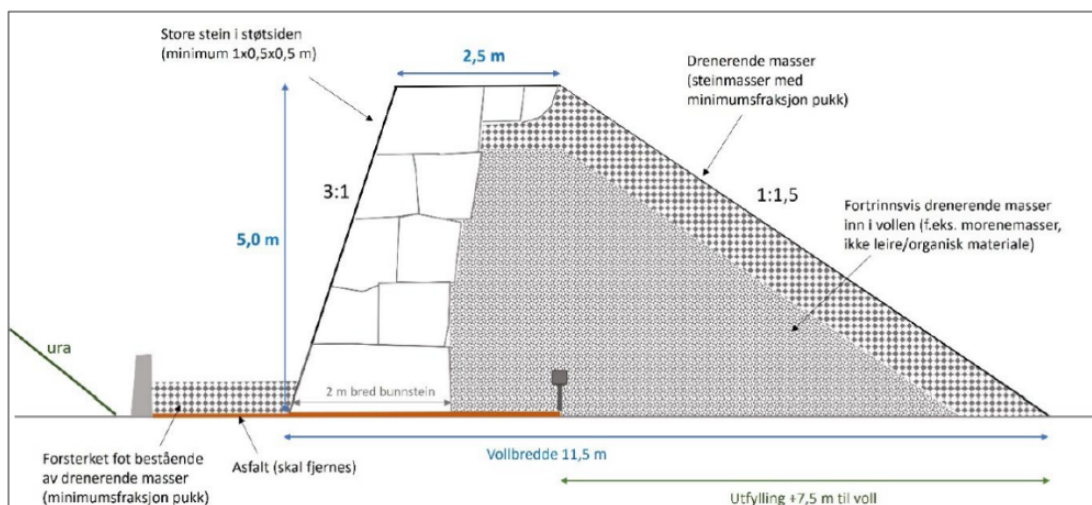
Planforslaget

Strekningen som reguleres er 1,6 km lang del av fv.450 og går fra Berge i sørvest til Lomeland i nordøst. I området ligger fv. 450 langs Nedre Bergsvatnet, under en 30-60 m høy skred-ur (Bergsura) med overliggende fjellskrent som strekker seg 250-300 m over veien.

Hensikten med prosjektet er å sikre strekningen langs Bergsura mot skred i veibanen og samtidig utvide veibanen. Reguleringsplanen legger til rette for flytting av fv.450 ut i Nedre Bergsvatnet og etablering av en fangvoll med høyde på opptil 5,5 m (opptil 4,5 m over kjørebane) mot Bergsura. Flyttingen av fv. 450 medfører en utfylling av opp til 340 000 m³ masse i Nedre Bergsvatnet.

Illustrasjonssnitt som viser eksisterende kjørebane, utfylling og rasvull

Figur 28: Prinsippskisse av anbefalt utforming av fangvoll. Dette snittet viser utformingen i delstrekning C, der vollen blir 5 – 5,5 meter høy og vollkrona 2,5 meter bred..

For kart og mer utførlige opplysninger om prosjektet og virkningene, vises det til formannskapssaken fra møte 28.04.2022 og den vedlagte planbeskrivelsen.

Forholdet til overordnede planer

Prosjektet berører en rekke nasjonale, regionale planer og kommuneplanens arealdel.

Økonomiske rammer

Prosjektet ligger inne i Rogaland fylkeskommunes *Økonomiplan 2022 – 2025*. Dette på bakgrunn av at statlige midler er tildelt de to rassikringsprosjektene Bergsura og Nebbetjern. Prosjektet for rassikring av fv. 450 Nebbetjern vil starte opp dersom det er midler til begge prosjektene.

Nasjonal transportplan

Nasjonal transportplan 2018-2029 setter søkelys på bl.a. framkommelighet og trafiksikkerhet. Prosjektet vil bidra til bedre framkommelighet (veiutvidelse) og redusere farene for møte- og rasulykker.

Regionalplan for vannforvaltning, Rogaland (2022-2027)

I regional plan for vannforvaltning er det utarbeidet tiltaksplan for Figgjovassdraget m.fl. I [VannNett-Portal \(vann-nett.no\)](http://VannNett-Portal(vann-nett.no)) er Nedre Bergsvatnet definert til økologisk tilstand «God» og Limavatnet gis tilstand «moderat». Utfyllingen i nedre Bergsvatnet vil kunne forverre den økologiske tilstanden dersom de forebyggende tiltakene ikke fungerer etter hensikten.

Kommuneplanen for Gjesdal (2018-2030)

Noen av bestemmelsene reguleringsplanen berører:

1. § 2.6, med forbud mot vesentlige anlegg i 100 m sonen langs verna vassdrag
2. § 2.7, med krav om at grave- og anleggsarbeider ikke skal gi forurensning til vassdrag, og krav til bruk av sedimenteringsbasseng, renseparker, siltgardin o.l. for å hindre forurensning.
3. Retningslinjene, A, om at det ikke skal tillates omdisponering av mer enn 20 dekar dyrka eller dyrkbar jord i planperioden.
4. Retningslinjene, L, naturmiljø, vernet vassdrag, som bl.a. sier at hovedtrekkene i landskapet må forsøkes opprettholdt.

1. Nedre Bergsvatnet er en del av det vernede Figgjovassdraget og prosjektet er direkte i strid med forbudet i § 2.6 i bestemmelsene til kommuneplanen.
2. Det er stilt en rekke krav til tiltak som skal settes i verk ved gjennomføring av anleggsarbeidene, og som forhåpentligvis vil sørge for minimal forurensning av vassdraget, jf. § 2.7.
3. Det forventes at den nye veitraseen i nordøst vil beslaglegge ca. 13 m² fulldyrka jord og 2 dekar beite. Beite defineres som dyrkbar jord, og beslaget er i strid med jordvernmålet. (Dagens veitrase blir tilbakeført til LNF-formål og mulig beiteareal).
4. Utfyllingsprosjektet med utfylling i vannet, løfting av veibanen og rasvoll, vil føre til endring av landskapet.

Førstegangsbehandling

Reguleringsplanen var oppe til 1. gangsbehandling i sak 22/22 i møte den 28.04.2022: [Politiske møter og sakspapirer - Møter - Formannskapet \(28.04.2022\) \(360online.com\)](#)

Formannskapet fattet følgende vedtak:

Formannskapet fremmer saken og fastsetter at detaljregulering for fv. 450, Hunnedalsvegen, skredsikring langs nedre Bergsvatnet, planid 202003, kart, bestemmelser og planbeskrivelse dat. 01.04.22 og 25.03.22, kan utlegges til høring og offentlig ettersyn.

Kommunedirektøren kan foreta enkelte justeringer/rettinger av plandokumentene før planen legges ut til høring og offentlig ettersyn.

Høring og høringsuttalelser med kommunedirektørens kommentarer

Plandokumentene ble justert noe før offentlig ettersyn. Brev ble sendt til berørte grunneiere, naboer og offentlige høringsinstanser. Det ble samtidig annonsert i Gjesdalbuen og dokumentene ble utlagt på kommunens hjemmeside med høringsfrist 23.06.2022: [Offentlig ettersyn: Detaljregulering for Fv450 Hunnedalsvegen, skredsikring langs nedre Bergsvatnet, plandid 202003 - Gjesdal kommune](#)

Det ble mottatt innspill fra Statsforvalteren i Rogaland, NVE, Rogaland fylkeskommune, planmiljø- og samfunnsavdelingen, LNett, Statens vegvesen, Direktoratet for mineralforvaltning, Stian Berge og Marith Lima. Brevene er vedlagt denne saken i sin helhet.

Alle innspillene er referert og kommentert av Fylkeskommunen i **vedlegg 5**, merknadsbehandling.

A1 Statsforvalteren i Rogaland, brev av 24.06.2022 og 19.01.23

Bekkelukking: Statsforvalteren reiser **innsigelse** til bestemmelsenes § 4.3 som åpner for flytting av bekkeløpet. De viser til at det fortrinnsvis må benyttes bruløsning. Alternativt, dersom dette ikke er praktisk gjennomførbart, kan de akseptere at det benyttes hvelvkulvert hvor den naturlige elvebunnen forblir uberørt.

Hubro: det reises **innsigelse** til at § 2.7.1 åpner for sprengning i sårbar periode for hubro. De skriver at annet forstyrrende høylytt arbeid og sprengning kun kan tillates fra 1. august til 1. februar.

Fylling i Nedre Bergsvatnet: Statsforvalteren har faglig råd om at § 2.7.1 må suppleres med at boblegardin og mindre «Skremmesprengninger» skal vurderes benyttet, og at partikkelbarriere skal etableres før utløpet under sprengning av hensyn til elvemusling nedstrøms.

Det gis faglig råd om å legge inn i § 2.7.1 hvilke tiltak som er aktuelle for å begrense spredning av bunnpartikler og finsedimenter.

Vannressursloven: Det gis faglig råd om at det i bestemmelsene sikres at vassdragstiltak må avklares med NVE med tanke på om tiltaket er konsesjonspliktig etter vannressursloven.

Statsforvalteren har i brev av 19.01.2023, etter endring av bestemmelsene, **trukket innsigelsen** som åpnet for sprengning i sårbar periode for hubro. Det bes om at § 4.3 må suppleres med at det skal være naturtypisk substrat i elvebunnen. I så fall **trekkes innsigelsen** til § 4.3. Det gis faglig råd om at bestemmelsen suppleres med at tiltak skal utføres i tråd med *Tiltakshåndbok for bedre fysisk vannmiljø* og at en skal unngå spredning av fremmede arter.

Kommunedirektørens kommentar:

Hørings-bestemmelsenes § 4.3 som har blitt § 4.4 i de vedlagte bestemmelsene, er supplert i tråd med Statsforvalterens innspill. Bestemmelsen som omhandler støyende arbeider, er flyttet fra § 2.7.1 til § 2.3, Ytre Miljøplan, og supplert. § 2.7.1 er supplert i tråd med innsigelser og innspill fra Statsforvalteren.

Kommunedirektøren er takknemlig for at Statsforvalteren har kommet med innsigelse og faglige råd til reguleringsplanen. Endringene er med på å sikre naturverdiene og vannkvaliteten ved gjennomføring av anleggsarbeidene.

A2 Norges vassdrags- og energidirektorat, NVE, brev av 01.07.2022 og 12.02.2023

NVE har i innspill av 01.07.2022, **innsigelser** til reguleringsplanen på følgende grunnlag:

- Virkningene av den omfattende utfyllingen i nedre Bergsvatnet er ikke godt nok utredet og ivaretatt. Utfyllingen vil kunne være konsesjonspliktig iht. vannressurslovens bestemmelser.
- Bestemmelsene 3.3.1 og 6.1, da de åpner for tiltak som ikke er utredet som en del av planen.

I brev av 15.02.2022 **trekker NVE innsigelsene** til planen. De anser at de nå har nok kunnskap om tiltaket til å kunne vurdere konsesjonsplikt, og de vurderer planen slik den nå er framlagt, til ikke å kreve noen ytterligere behandling etter bestemmelsene i vannressursloven.

Bestemmelsene til 3.3.1 og 6.1 er endret slik at de ikke lenger har grunnlag for innsigelse.

Kommunedirektørens kommentar:

Fylkeskommunen har utført et tilleggsarbeid for å kartlegge naturverdiene i vassdraget sammen med konsekvensene for disse verdiene, jf. vedlegg 10 til denne saken.

Bestemmelsenes § 3.3.1 i hørings-bestemmelsene, er flyttet til, § 5.1 midlertidig bygge- og anleggsområde, og supplert. Samtidig er § 6.1 som åpner for forlengelse av stikkrenner i utløpet til Nedre Bergsvatnet, slettet. NVE har trukket innsigelsen og kommunedirektøren forventer at

tilleggsutredninger og endringene i bestemmelsene bidrar til å ivareta vassdragsverdiene på en bedre måte ved gjennomføring av planen.

Brevene fra NVE er referert og kommentert nøyere av Fylkeskommunen i merknadsbehandling, vedlegg 5.

A3 Rogaland fylkeskommune plan-, miljø- og samfunnsavdelingen, innspill 26.06.2022

Fylkeskommunens plan-, miljø- og samfunnsavdeling har følgende innspill:

1. Det bør vurderes å stille et krav om aktiv revegetering av kantsonen langs vannet, i tillegg til det som står i punkt 3.1.3 i bestemmelsene.
2. Det bør vurderes å stille krav i bestemmelsene om fjerning/tilbakeføring av dagens veg innenfor L7, samt åpning av bekk der denne går i kulvert under vegen.
3. Det bør i planbeskrivelsen gjøres en vurdering etter vannforskriftens § 4 og § 12, på samme måte som for naturmangfoldloven §§ 8-12. Vilkår om miljøkvalitet i vassdraget, jf. punkt 2.6 i bestemmelsene, kan med fordel også knyttes opp mot de aktuelle kravene i vannforskriften.
4. Transportbehov skal ifølge planprogrammet være et vurderingstema i planbeskrivelsen. Med tanke på omfanget av masser som skal fraktes til området, bør transportbehov i anleggsfasen omtales noe grundigere i planen.
5. Det anbefales å utarbeide 3D-visualisering av tiltak som kan inngå i planbeskrivelsens kapittel om landskapsvirkning.

Kommunedirektørens kommentarer:

1. *Fylkeskommunen som utbygger, viser i sine kommentarer, i vedlegg 5, til at det er vanskelig å revegetere de deler av kantsonen som må plastres for å sikre mot utvasking av fyllmasser, og at det er begrenset vegetasjon langs vannet i dag. Slakere helninger vil bedre revegetering, men øke utfyllingen.*
2. *Det er i bestemmelsenes § 3.2 sikret at asfalt fra eksisterende vei blir fjernet og levert til godkjent mottak. Bekken åpnes ikke opp fordi det uansett er for bratt her til fiskevandring.*
3. *Planbeskrivelsen er supplert med vurdering etter vannforskriftens §§ 4 og 12. Det er sikret i bestemmelsene at prosjektet ikke skal hindre oppnåelse av miljømål i vannforskriftens kap. 2.*
4. *Planbeskrivelsens pkt. 7.9 og 10.4 omhandler massehåndtering og -transport. Kap. 10.4 er supplert med antall lass som må kjøres til området, opp mot 20.000 lass. Dette avklares ifølge Fylkeskommunen som utbygger, nærmere i massehåndteringsplanen. Kommunedirektøren har gjennom hele planprosessen savnet og savner fremdeles noe mer om konsekvensene av massetransporten.*
5. *Fylkeskommunen som utbygger, ønsker ikke å utarbeide 3D-visualisering.*

A4 LNett, innspill 16.05.2022

LNett har ingen merknader til detaljreguleringen ut over det som ble gitt til Rogaland fylkeskommune den 22.06.2021 (til planoppstarten).

A5 Statens vegvesen, innspill 28.06.2022

Vegvesenet er positivt til tiltaket og har ingen vesentlige merknader til planforslaget.

A6 Direktoratet for mineralforvaltning, DMF, innspill 13.06.2022

DMF viser til innspillet til varsel om planoppstart der de etterspurte behov for å mellomlagre. De ser nå at det ikke er behov for å mellomlagre da massene er planlagt fylt direkte i vannet. DMF har dermed ingen merknader.

A7 Stian Berge, Berge 55, e-post 23.06.2022 (innspillet ligger ikke som eget vedlegg)

Stian Berge skriver at utfylling i Nedre Bergsvatnet vil berøre hans eiendom og stiller spørsmål ved hvordan dette løses økonomisk. Videre vises det til at han har snuplass i begynnelsen (sørvestre hjørne) av Bergsvatnet.

Kommunedirektørens kommentar:

Når det gjelder økonomisk kompensasjon vil Fylkeskommunen måtte følge opp dette. Avkjørselen til eiendommen vil ifølge Fylkeskommunen bli opprettholdt omtrent som før utfyllingen.

A8 Marith Lima, Hunnedalsvegen 635 (bolig i nordøstre del av vannet), mottatt 30.06.2022

Marith Lima skriver bl.a. følgende:

- Badeplassen som blir berørt av ny vei, må erstattes.
- Steiner ved innkjørsel mv. må tas vare på og plass til søppeldunkene må få ny plass.
- Det må være innkjørsel til dyrka jord og beite.
- Busstoppet som er fjerna fra reguleringsplanen, må erstattes med nytt.
- Vannforsyningen må ikke skades.
- Fiberen fra Berge må tas med til Lomeland.

Kommunedirektørens kommentarer:

Fylkeskommunen skriver i kommentarene til innspillet, at de har vært på befaring i området og kommet til at badeplassen ikke berøres. De vil beholde steiner, etablere ny plass til søppeldunker og sikre innkjørsel til dyrka jord. Plassering av steiner mv. etter inngrepet, er sikret i § 3.2 i bestemmelsene. Busstoppet opprettholdes. Fylkeskommunen skriver at de vil ivareta vannforsyningen. De vil legge trekkerør under ny vei for å sikre trekking av ledninger.

Innsigelser

Statsforvalteren og NVE reiste innsigelse til planforslaget. Innsigelsene er trukket i brev av 19.01.2023 fra Statsforvalteren og brev av 01.07.2022 fra NVE.

Lovhjemler

Reguleringsplanen legges fram for 2. gangsbehandling/sluttbehandling iht. bestemmelsene i plan- og bygningslovens § 12-12. [Lov om planlegging og byggesaksbehandling \(plan- og bygningsloven\) - Lovdata](#)

Vurdering

Denne saken gjelder 2. gangsbehandling av detaljregulering for Fv. 450 Hunnedalsvegen, skredsikring langs Nedre Bergsvatnet. Reguleringsplanen kan vedtas slik den nå ligger, eller det kan gjøres endringer. Ved vesentlige endringer som krever nytt offentlig ettersyn, må reguleringsplanen returneres til kommunedirektøren.

Innkomne merknader og innsigelser

I forbindelse med høringen ble det mottatt flere innsigelser og faglige råd, i hovedsak fra Statsforvalteren og NVE.

Kommunen, Fylkeskommunen som utbygger, Statsforvalteren og NVE hadde drøftingsmøte 13.09.2022 for å avklare behovet for tilleggsutredningen og endringer for å imøtekomme innsigelsene.

Fylkeskommunen sørget bl.a. for å få utarbeidet rapporten, *Synliggjøring av naturverdier*, for å klargjøre kompenserende tiltak. Alle innsigelsene er trukket og faglige råd er innarbeidet i reguleringsplanen etter beste evne, i samarbeid med Fylkeskommunen.

Innspillene fra grunneiere/naboer omhandler delvis privatrettslige forhold mellom utbygger og grunneier og delvis forutsetninger som kan stilles i reguleringsplanen. Før oppstart av anleggsarbeidene vil Fylkeskommunen måtte inngå avtale med en del direkte berørte

grunneiere, og de vil kunne stille aktuelle vilkår i denne avtalen, i tillegg til det som framkommer i bestemmelsene.

Endringer etter førstegangsbehandling og offentlig ettersyn

Plankartet er ikke endret etter førstegangsbehandling, men iht. NVE sitt ønske/forutsetning er det utarbeidet et nytt plankart 2, som viser aktsomhetssone, skred- og flomfare.

Bestemmelsene er endret ved at enkelte formuleringer er flyttet til andre bestemmelser, og de er supplert og omskrevet flere ganger. § 6.1 er slettet. Alle endringene er utført på grunn av innspill i forbindelse med høringen og etter utarbeidelse av tilleggsinformasjonen. Kommunedirektøren kan ikke se at endringene vil være negative for berørte parter slik at det er nødvendig med ny høring.

Planbeskrivelsen er supplert og revidert på bakgrunn av innspill, endringer i bestemmelsene og feilrettinger.

I de vedlagte bestemmelsene, sist dat. 03.03.2023, er ny og endret formulering vist med grønn farge. Endringene i alle dokumentene til detaljplanen er beskrevet i et eget dokument, vedlegg 6, til denne saken.

Samlet vurdering

Reguleringsplanen legger til rette for utfylling av 340 000 m³ i Nedre Bergsvatnet og bygging av en voll med høyde 5,5 m (opptil 4,5 m over kjørebanelinjen). Hele kjørebanelinjen løftes, delvis for å ivareta flomhøyde og delvis for tilstrekkelig avrenning.

Det er utarbeidet tilleggsdokumentasjon, bestemmelsene er forbedret og har en rekke forutsetninger og det kreves ytterligere dokumentasjon i form av ytre miljøplan, før anleggsarbeidene kan igangsettes. I tillegg må Fylkeskommunen søke om utslippstillatelse etter forurensningsloven og etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag før tiltak igangsettes. Kommunedirektøren vil tro at plandokumentene slik de nå ligger, har stilt de fleste mulige krav for å redusere konsekvensene av rassikringen mest mulig.

Kommunedirektøren er likevel usikker på om rasfaren er så høy langs denne strekningen at det er riktig å fylle så mye masse ut i Nedre Bergsvatnet og å samtidig bygge en høy rasvoll. Det er beskrevet at dyrelivet i vannet vil kunne bli påvirket. Det er vanskelig å forhindre noe avrenning videre ned i vassdraget, med de konsekvensene dette kan få for bl.a. elvemusling. Etter gjennomførte arbeider vil fyllingen og vollen påvirke landskapet langs dette vernede vassdraget.

Det er i forbindelse med prosjektet, sett på alternativ rassikring i form av fanggjerde. Ulempene med dette alternativet er bla. at fanggjerdet må forankres i løsmasser i en allerede ustabil urskråning, og at sikringseffekten er betydelig lavere enn fangvoll. Det pekes også på utfordringer med HMS (helse, miljø og sikkerhet) i anleggsfasen. Fanggjerdet bedrer heller ikke utfordringen med smal vei på strekningen.

Kommunedirektøren legger til grunn at veien er så smal i dag at store kjøretøy har passeringsproblemer. Videre at dette er et prioritert rassikringsprosjekt der det er tildelt midler ut fra en helhetsvurdering sammenliknet med andre rasprosjekter. Selv om konsekvensene av veianlegget er negativt for naturmangfold og landskapet, er det vanskelig å si nei til reguleringsplanen når denne bedrer framkommeligheten og er viktig for bilistenes trafiksikkerhet.

Kommunedirektøren anbefaler ut fra en helhetsvurdering, at reguleringsplanen vedtas slik den nå foreligger.

Kommunedirektøren i Gjesdal, 23.02.2023

Pål Larsson
Kommunedirektør

Årstein Skjæveland
Kommunalsjef kultur og samfunn

Vedlegg:

- Vedlegg 1 Plankart
- Vedlegg 2 Plankart, ras- og skredfare
- Vedlegg 3 Reguleringsbestemmelser 03.03.2023
- Vedlegg 4 Planbeskrivelse
- Vedlegg 5 Merknadsbehandling
- Vedlegg 6 Endringer i plan etter høring
- Vedlegg 9 Flomvurdering
- Vedlegg 10 Synliggjøring av naturverdier. Tilleggsutredning
- A1 Statsforvalteren i Rogaland
- A1 Statsforvalteren trekker innsigelsen
- A2 NVE
- A2 NVE trekker innsigelsen
- A3 Rogaland fylkeskommune ved plan-, miljø- og samfunnsavdelingen
- A4 Lnett
- A5 Statens Vegvesen
- A6 Direktoratet for mineralforvaltning
- A8 Marith Lima